

Μετρώντας το χρόνο στο Βυζάντιο

[Πολιτισμός](#) / [Μουσεία](#)

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού συμμετέχει στον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς με θέμα της διετίας 2013-2014 το χρόνο και γενικό τίτλο εκδηλώσεων: «Τα πρόσωπα του Χρόνου-Μετρώντας το χρόνο στο Βυζάντιο». Στο πλαίσιο αυτό το Μουσείο ξεναγεί το κοινό εντοπίζοντας δέκα επιλεγμένα αντικείμενα από τις συλλογές του που παρουσιάζουν διάφορους τρόπους χρονολόγησης των Βυζαντινών και όργανα μέτρησης του χρόνου.

Χειμών, ψηφιδωτό Ταξιάρχης Άργους -Φεβρουάριος ψηφιδωτό στη Μεγαλόπολη

Η έννοια του χρόνου απασχόλησε τον άνθρωπο από πολύ νωρίς. Στην αρχή προσπάθησε να ερμηνεύσει τη δημιουργία του κόσμου, το παρόν και το άγνωστο μέλλον κοιτώντας τον έναστρο ουρανό και πλάθοντας μύθους.

Επαναλαμβανόμενα φυσικά φαινόμενα, όπως η εναλλαγή μέρας-νύχτας, των εποχών και οι φάσεις της σελήνης γέννησαν την έννοια του χρόνου και του ημερολογίου. Ο υπολογισμός του χρόνου ήταν σημαντικός για την επιβίωση του ανθρώπου καθώς τον βοηθούσε να προβλέπει τις καιρικές συνθήκες και να προ-γραμμάτισει τις δραστηριότητές του.

Ορισμός του χρόνου σημαίνει: καθορισμός της χρονολογίας, του έτους που βρισκόμαστε με αναφορά σε γνωστή αφετηρία, ημερολόγιο του έτους με υπολογισμό μήνα και ημέρας και τέλος μέτρηση της ώρας.

Οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν διάφορα συστήματα για να ορίζουν τα γεγονότα και να μετρούν το χρόνο που μεσολαβεί ανάμεσά τους. Ποτέ δεν έζησαν τη χρονολογία-σταθμό 1000 μ.Χ., γιατί ποτέ δεν υπολόγισαν το χρόνο με αφετηρία τη γέννηση του Χριστού. Το σύστημα χρονολόγησης με τους όρους π.Χ. και μ.Χ., εφαρμόστηκε επίσημα στη Δύση στον 8ο αι. ενώ στην Ανατολή από τον 17ο αι.

Με αυτή την πρωτοβουλία του Μουσείου μαθαίνουμε τους τρόπους ορισμού του χρόνου κάθε εποχής από τα πρωτοχριστιανικά χρόνια έως το 17ο αι. οπότε και

καθιερώνεται το σύστημα χρονολόγησης με την π.Χ. και μ.Χ. εποχή. Διάφορα εκθέματα όπως η εικόνα της Αγίας Αικατερίνης με κρικοτό αστρολάβο του 17ου αι., το ψηφιδωτό δάπεδο με τον μήνα Ιούλιο ως προσωποποιημένο νεαρό με δρεπάνι και στάχνα άμισό του 5ου αι. από την Άνω Πόλη Θεσσαλονίκης είναι ενδεικτικά τεκμήρια της συμβολικής απεικόνισης του χρόνου και του τρόπου μέτρησής του.

Βασίλειος Χάδος

<http://bit.ly/19OsFK7>